

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΥ**
g.lykourantzou@realnews.gr

Συγκλονιστικές λεπτομέρειες για το σχέδιο διαφθοράς γιατρών και παρόχων υπηρεσιών υγείας από τη Novartis με δώρα αλλά και απειλές, προκειμένου να συνταγογραφούν φάρμακα της εταιρείας, φέρνει στο φως η αγωγή του ελληνικού Δημοσίου κατά της εταιρείας Novartis Hellas, την οποία αποκαλύπτει σήμερα η Realnews. Το κείμενο της αγωγής συνετάχθη από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και βασίστηκε στη Συμφωνία Αναστολής Δίωξης (ΣΑΔ), η οποία υπογράφηκε το 2020 από τη Novartis Hellas και το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ, με την εταιρεία να ομολογεί όλες τις περιγραφόμενες έκνομες πράξεις, να καταβάλλει πρόστιμο ύψους 221 εκατ. δολαρίων και να αποδέχεται δράσεις συμμόρφωσης με αντάλλαγμα την αναστολή της ποινικής της δίωξης για τρία έτη. Η ΣΑΔ αποτέλεσε οδηγό για την κατάθεση αγωγής εκ μέρους του ελληνικού Δημοσίου, το οποίο αξιώνει ποσό ύψους 214 εκατ. ευρώ ως αποζημίωση για την ηθική και μόνο βλάβη, επιφυλασσόμενο, μάλιστα, για περαιτέρω κινήσεις και αγωγές σε περίπτωση που προκύψουν στοιχεία και για υλική ζημία. Το γεγονός ότι το ελληνικό Δημόσιο επέλεξε τη ΣΑΔ ως οδηγό για την έγερση αξίωσης αποζημίωσης έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς το κείμενο περιγράφει δωροδοκίες μόνο γιατρών και όχι πολιτικών.

Ταξίδια και διεθνή συνέδρια

Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της εταιρείας, η επιχείρηση διαφθοράς κινήθηκε σε δύο άξονες. Αφενός μέσω της πληρωμής δαπανών για συμμετοχή γιατρών σε διεθνή ιατρικά συνέδρια - με το κόστος να ανέρχεται σε περίπου 6.000 ευρώ κατά κεφαλήν για κάθε συμμετοχή - και αφετέρου μέσω του σχεδίου κλινικών μελετών.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο κείμενο της αγωγής «κατά τη διάρκεια των αναφερομένων περιόδων, η εταιρεία, μέσω των υπαλλήλων και των αντιπροσώπων της, εσκεμμένα και σκόπιμα, συνωμότησε να παρέχει διεφθαρμένως ανάρμοστα οφέλη και είδη αξίας σε υπαλλήλους νοσοκομείων και κλινικών κρατικής ιδιοκτησίας, αλλά και σε άλλους παρόχους υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα, με σκοπό να εξασφαλίσει ανάρμοστο πλεονέκτημα και να αυξήσει τις πωλήσεις συγκεκριμένου συνταγογραφούμενου φαρμάκου εμπορικού σήματος Novartis

Πώς ο φαρμακευτικός κολλοσός έστησε το σχέδιο διαφθοράς με εμπλεκόμενους γιατρούς, υπαλλήλους νοσοκομείων και παρόχους υπηρεσιών υγείας. Τα δώρα, οι απειλές και οι έκνομες πράξεις, όπως περιγράφονται στη Συμφωνία Αναστολής Δίωξης μεταξύ Novartis Hellas και υπουργείου Δικαιοσύνης των ΗΠΑ

Οδη η αγωγή του ελληνικού κράτους κατά της Novartis

d.mihalakis@realnews.gr

η άποψη
του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΙΧΑΛΑΚΗ**

Χάσαμε την μπάλα!

ΑΚΟΜΗ και από το πώς ορίζουμε το θέμα στον δημόσιο διάλογο αποδεικνύεται ότι χάσαμε όχι μόνο το νόημα, αλλά και την... μπάλα. Κυνηγάμε φαντάσματα. Σκιμαχούμε, δημαγωγούμε, στην καλύτερη των περιπτώσεων. Διότι, δεν μπορεί κάποιος να διανοηθεί ότι ΟΛΟ-κι εννοούμε ΟΛΟ- το πολιτικό σκηνικό, μεταπολιτώντας τη συζήτηση στη... συνωμοσιολογία, θέλει εσκεμμένα να αποκρύψει κάτι από το σκάνδαλο Novartis. Διότι περί αυτού πρόκειται! Σκάνδαλο, αποδεκτό, διαπιστωμένο και συνολογούμενο. Αρα, καμία χρεία περαιτέρω συζητήσεων υπάρχει ως προς την ταυτότητά του. Και όσο στην Ελλάδα συζητάμε για «10 πολιτικούς που κρύβονται» για «μυστικά Παπαγγελόπουλου, Τουλουπάκη, Ράικου», για Ν.Δ. εναντίον ΣΥΡΙΖΑ και τούμπαλιν, τόσο θα απομακρυνόμαστε από το πραγματικό πρόβλημα. Κι αυτό... όντως είναι πρόβλημα.

Ήδη στις ΗΠΑ, εδώ και δύο χρόνια, το σκάνδαλο Novartis «έκλεισε» με την υποχρέωση της εταιρείας να πληρώσει σε πρόστιμα εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια. Προσοχή! Το πρόστιμο αυτό συμφωνήθηκε να καταβληθεί για δραστηριότητες της εταιρείας σε Ελλάδα (κυ-

ρίως), Βιετνάμ και Νότια Κορέα. Είναι προσβλητικό για τη χώρα μας το ότι ακόμη είμαστε σε επίπεδο προεφηβικής πολιτικής αντιπαράθεσης. Απ' όπου κι αν το δει κάποιος, είναι βαθύτατα προβληματική η διαχείριση της υπόθεσης Novartis στην Ελλάδα. Το ανησυχιακό είναι ότι δεν ξέρουμε αν αυτή η διαχείριση δείχνει την εκτίμηση που τρέφει το πολιτικό σύστημα για τους πολίτες ή τις δυνατότητες του ίδιου του συστήματος. Επιδόθηκαν σε έναν αγώνα σπύλωσης πολιτικών αντιπάλων και όχι διαλεύκανσης της υπόθεσης. Αντιμετωπίστηκε εξαρχής ως πολιτική ευκαιρία και όχι ως αναγκαίοτητα κάθαρσης. Η Novartis απασχολεί τη διεθνή σκηνή με καταγγελίες, καταδίκες, πρόστιμα και αποζημιώσεις από το 2003. Το 2005 ξεκίνησε η έρευνα στις ΗΠΑ και τον Αύγουστο του 2016 «έσκασε» η ελληνική εκδοχή του σκανδάλου. Και, ω του θαύματος, η υπόθεση, σε αντίθεση με οπδήποτε έχει γίνει στον κόσμο, πήγε στη Βουλή και όχι στις αποζημιώσεις.

Ποτέ δεν είναι αργά να γίνει αυτό που πρέπει να γίνει. Όμως, για να μη γελιόμαστε, το αίσθημα ατιμωρησίας και η ποινικοποίηση της πολιτικής ζωής δεν αλλάζουν. Με κανένα ποσό...

στην Ελλάδα (του Lucentis). Ειδικότερα, η εταιρεία χρηματοδοτούσε Παρόχους Υπηρεσιών Υγείας (ΠΥΥ) του ελληνικού κράτους, προκειμένου να συμμετέχουν σε διεθνή συνέδρια ως μέσο δωροδοκίας και διεφθαρμένης επιρροής των ΠΥΥ, προκειμένου να αυξήσουν τη συνταγογράφηση του Lucentis».

Συγκεκριμένα, μεταξύ του 2012 και του 2015 περίπου, η εταιρεία πλήρωσε προκειμένου δημοσίοι και ιδιώτες οφθαλμίατροι στην Ελλάδα να παρακολουθήσουν διεθνή «ιατρικά συνέδρια». Η εταιρεία πλήρωνε το κόστος που αφορούσε τη συμμετοχή των ΠΥΥ, όπως αεροπορικά εισιτήρια, διαμονή σε ξενοδοχεία και χρεώσεις συμμετοχής στα συνέδρια. Για κάθε άτομο, το συνολικό κόστος για την εταιρεία συχνά υπερέβαινε τα 6.000 δολάρια ανά ταξίδι. Επισημώς, οι πολιτικές της εταιρείας ανέφεραν ότι ο σκοπός της αποστολής ήταν η παροχή επιστημονικής ή εκπαιδευτικής πληροφόρησης. Στην πραγματικότητα, ωστόσο, οι υπάλληλοι πωλήσεων χρησιμοποιούσαν τα διεθνή συνέδρια προκειμένου, με ανάρμοστο τρόπο, να πείσουν τους ΠΥΥ του ελληνικού κράτους να αυξήσουν τη συνταγογράφηση του Lucentis. Η εταιρεία χαρακτήριζε τις χορηγίες για την